

været svært for ham i de unge Aar at spare disse Penge sammen af en lille Løn; men jo sværere det har været for ham, desto større Værdi har det for ham, naar han kan møde med den ene Tiendedel. Jeg ser ikke paa det som et uafviseligt Krav, at han selv skal have optjent denne Kapital. Jeg har tidligere her i Tinget udtalt og skal gentage det, at det kommer ikke os ved, hvordan han har faaet Kapitalen, naar han ikke har faaet den paa ulovlig Maade. Og hvis den Mand, der er Tale om, ikke selv har Kapitalen, har han maaske opsparet Tillid hos sine nærmeste Omgivelser, saa de vil sige god for den ene Tiendedel. Men hvis han ikke selv har den Kapital — og det er ikke nogen stor Kapital —, og hvis hans nærmeste Omgivelser ikke har saa megen Tillid til ham, at de tør gaa ind for ham for den ene Tiendedel, tror jeg ikke, Staten skal stryge enhver Fordring i saa Henseende. Jeg siger det ikke for Statskassens Skyld, skønt dens Interesser skal ogsaa varetages, men mest for de unges egen Skyld. Jeg tror, at det er sundt og rigtigt, at dette Krav stilles, og derfor, selv om jeg ikke vil underkende den gode Hensigt, som ligger i Lovforslaget, tror jeg alligevel, at det indeholder en Misforstaaelse. Jeg maa derfor forraade det høje Ting at vedtage Lovforslaget med den Ændring, det i saa Henseende indeholder.

Ordføreren for Forslagsstillerne (Olufson): Det undrer mig ikke saa ganske lidt, at den højtærede Landbrugsminister vil bruge saa mange Ord paa et fuldstændig overflødig Lovforslag. Men Forklaringen kom jo: den højtærede Landbrugsminister mente, at til Trods for, at Lovforslaget var overflødig, var det ikke ligegyldigt. Jeg er nu tilbøjelig til at tro, at det hverken er overflødig eller ligegyldigt. Naar den højtærede Landbrugsminister brugte saa mange Ord, var det i meget væsentlig Grad, fordi han ikke havde hørt og delvis ikke opfattet, hvad jeg udtalte i mit Indledningsforedrag. Den højtærede Landbrugsminister var særlig glad, fordi en af mine Partifæller gav Tilslutning, den Gang han udtalte, at Maalet var at nationalisere eller socialisere Jorden. Jeg udtalte klart og tydeligt i mit Indledningsforedrag — og vi har aldrig lagt Skjul derpaa —, at vort Maal er, at Jorden lidt efter lidt skal overgaa til Samfundets Eje, at vi lidt efter lidt umuliggør den Udbytning, som Privatkapitalen udøver overfor Jordbrugerne, og lader Jorden overgaa til Samfundets Eje paa den Maade, at det faar

første Prioriteter i Jorden. Det behøvede den højtærede Landbrugsminister derfor ikke at have talt slet saa længe om.

Heller ikke havde den højtærede Landbrugsminister behøvet at fortælle, at fra 1881 og indtil 1900 faldt Jorden i Pris. Jeg udtalte netop nu og har gjort det tidligere under denne Debat, at det var et Held for Loven af 1899, at den kom, da vi stod i en Bølgedal, da alting var vedblevet at falde ustandselig gennem en Række Aar. Vi, der begyndte under denne Lov, fik derigennem i de allerførste Aar Rygvind, en Rygvind, som gav sig et stærkt Udslag, hvilket fremgaar af de Tal, jeg nævnte med Hensyn til Jordprisernes Stigning. Den højtærede Minister kan ikke komme udenom, at den Prisstigning har fundet Sted. Han indrømmer, at den har fundet Sted. Men det har mest været paa Bygninger og Inventar, det vedrører ikke dette. Det, der vedrører dette Lovforslag i denne Forbindelse, er den Prisstigning, der finder Sted paa de Bygninger og den Jord, som bliver tilvejebragt ved Hjælp af Statens Penge. Denne Prisstigning, som man ganske rolig kan maale med de 6 000 og de 10 000 Kr. paa den nøgne Jord og maale med de ca. 10 000 i 1902 og de 27 000 i 1919, den Værdiforøgelse har Staten givet bort, har skænket den til den enkelte. Nu mener den højtærede Minister, at vi staar overfor en Nedgangsperiode igen, en Nedgangsperiode, hvor man kommer ind i den modsatte Bevægelse, saa Staten vil faa et modsvarende Tab, og da deler man Risikoen med den enkelte Besidder. I det ene Tilfælde giver man ham den fulde Gevinst, i det andet deler man Risikoen med ham i ganske betydelig Grad — man kan dog ikke, synes det mig, naar man som den højtærede Landbrugsminister i ganske særlig Grad staar som Statens Repræsentant, handle paa den Maade.

Den højtærede Minister talte om, at der var enkelte, der havde Jord paa Hjernen og derfor ikke kunde tale om andet. Jeg kunde fristes til at sige, at der er andre, der har faaet gamle liberale Teorier klistret saa tæt ind paa Hjernen, at de overhovedet ikke er i Stand til at opfatte nye Ideer. Det var ret bemærkelsesværdigt, at da den højtærede Minister i Gaar skulde til at forklare Forskellen paa Loven af 1919 og Loven af 1917 overfor det private Ejendomsforhold, tyede han tilbage til 1881. Jeg hviskede til min Sidemand: Det næste bliver 1661. Den højtærede Minister naaede ikke saa langt i Gaar, men i Dag er han kommet dertil. Han fortæller nu, at i det